

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЗ «УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР
ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
**«ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА
В УМОВАХ ВІЙНИ
(ОСВІТА, ІННОВАЦІЇ, ДОСВІД)»**
(Суми, 4 квітня 2023 року)

Суми
Сумський державний університет
2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЗ «УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР
ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
**«ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА
В УМОВАХ ВІЙНИ
(ОСВІТА, ІННОВАЦІЇ, ДОСВІД)»**
(Суми, 4 квітня 2023 року)

Суми
Сумський державний університет
2023

УДК: 616-083.98(063)
Е-45

*Рекомендовано до видання
вченою радою навчально-наукового медичного інституту
Сумського державного університету
(протокол № 7 від 27 березня 2023 року)*

Е-45 **Екстрена** медична допомога в умовах війни (освіта, інновації, досвід) : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Суми, 4 квітня 2023 року) / редколегія: Ю.В. Шкатула, Ю.О. Бадіон. Суми : Сумський державний університет, 2023. – 74 с.

Організатор конференції – Сумський державний університет.

Співорганізатори конференції: ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» та Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського.

До матеріалів увійшли тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Екстрена медична допомога в умовах війни (освіта, інновації, досвід)», що відбулася 4 квітня 2023 року (відповідно до «Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які проводитимуться у 2023 році» і посвідчення № 143 від 13 лютого 2023 року).

УДК: 616-083.98(063)

© Сумський державний університет, 202

Симоненко І. А., П'ятикоп Г.І. ДОСВІД НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	25
Зайцев І.Е., Мартиненко Х.С. ВИКОРИСТАННЯ АВІАЦІЇ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	26
Потебня А.О., Гринзовський А.М., Калашченко С.І., Луцак О.О. ОЦІНКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ, ЩО ОТРИМАЛИ БОЙОВІ УШКОДЖЕННЯ, СТАНУ ЇХ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	27
Гордієнко О.В. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ МАЙНДМЕПІНГУ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ.....	28
Сміян О.І., Тарамак Л.В., Сміян К.О., Кліщ О.О., Бугаєнко В.О., Хоменко О.І., Пікуличский А.С., Редченко В.А., Жмурко О.М. КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК РИНОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ ТА НЕГОСПІТАЛЬНОЇ ПНЕВМОНІЇ У ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	29
Луцюк А.Д., Бойко Ю.М. ПІДГОТОВКА ПАРАМЕДИКІВ. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	30
Іншина Н.М., Чорна І.В. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З КЛІНІЧНОЇ БІОХІМІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	31
Мордань В.Р., Чернацька О.М. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-САЙТУ LITFL.COM У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ.....	32
Назаренко О.В. ДОСВІД НАПИСАННЯ ІСТОРІЇ ХВОРОБИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	32
Чемерис Ю.О., Перцов В.І. ДОСВІД НАВЧАННЯ НАДАННЮ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ.....	33
Сміян О.І., Васильєва О.Г., Манько Ю.А., Голюк К.О., Фесюн А.Є., Ярьсько Т.Ю., Жигуліна К.О., Лесна К.В., Чуйко В.І. ЙОДОПРОФІЛАКТИКА У РАЗІ РАДІАЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ.....	34
Пашенко І.В. ОПТИМІЗАЦІЯ НАПИСАННЯ ІСТОРІЇ ХВОРОБИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	36
Лотоцький В. В., Шацький В.В., Гарасимів І.М., Сван О.Б. СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ»	36
Жара Г.І. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОМЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ ТА У СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ.....	37
Ткаченко Ю.А., Змисля І.Ф., Товчко С.М., Зозуля І.Т. ПРИНЦИП DAMAGE CONTROL ORTHOPEDICS ПРИ ЛІКУВАННІ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ КІНЦІВОК.....	39
Хижня Я.В. СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СУМСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	39
Сміян О.І., Січненко П.І., Бугаєнко В.О., Спічакова Н.М., Кругляк С.І., Хрін Н.В., Романенко Т.В. ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ-ПАРАМЕДИКІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ДИТЯЧОГО ВІКУ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	40
Лобода А.М., Петрашенко В.О., Погоріла В.В.	

мислення, вміння самостійно приймати рішення щодо постановки діагнозу і вибору оптимальної лікарської тактики у пацієнтів.

Мета. На основі власного досвіду провести аналіз впровадження інтерактивних симуляційних технологій на кафедрі внутрішніх хвороб 1 та симуляційної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (ЗДМФУ).

Матеріал та результати дослідження. Згідно з навчальною програмою дисципліни «Внутрішня медицина» студенти 4 курсу під час навчання на кафедрі внутрішніх хвороб 1 та симуляційної медицини ЗДМФУ мають оволодіти компетентностями діагностики та лікування найпоширеніших захворювань внутрішніх органів. Підсумком навчального процесу на цьому етапі є написання студентами історії хвороби терапевтичного хворого. Для реалізації цілей навчального процесу в умовах дистанційного навчання ефективним є використання онлайн-платформи віртуальних пацієнтів Body Interact, що базується на методі «case-based learning» – навчання шляхом вирішення конкретних клінічних завдань-ситуацій. Основними перевагами кейс-методу є можливість навчити студентів вирішувати складні проблеми, які неможливо вирішити аналітичним способом. Віртуальний симулятор пацієнта Body Interact дозволяє студенту поспілкуватися з пацієнтом, провести фізикальне та додаткове обстеження. Перевагою програми є можливість роботи з віддаленим доступом, що є особливо актуальним для студентів, які працюють в умовах перебоїв з електропостачанням та інтернет-з'єднанням. Клінічні кейси Body Interact містять обмежений об'єм даних, отже додатковим джерелом інформації при написанні навчальної історії хвороби виступає викладач. В синхронному та асинхронному режимах дистанційного навчання студенти мають можливість отримати додаткові відомості щодо анамнезу та результатів обстеження пацієнта. Дозоване подання інформації підвищує зацікавленість студентів, поліпшує їхні творчі здібності, що є вкрай важливим при формуванні клінічного мислення у майбутнього лікаря.

Захист навчальної історії хвороби проводиться на останньому занятті циклу у форматі онлайн-конференції під час якої студенти працюють у малих групах. Спочатку відбувається представлення студентами історії хвороби пацієнта, пояснюється вибір методів дослідження і тактики лікування. Потім проводиться детальний розбір клінічних кейсів з використанням методів аналізу конкретних ситуацій, дискусій та ділової гри. Підсумкова оцінка з історії хвороби виставляється студентами самостійно, а викладач виступає виключно в ролі координатора дискусії. Такий формат заняття формує у студентів навички публічних виступів, аналізу отриманих даних та дозволяє викладачу отримати «зворотній зв'язок».

Таким чином, при використанні описаного алгоритму написання навчальної історії хвороби студенти отримують можливість оволодіти компетентностями комунікації з пацієнтом, проведення діагностики та лікування найбільш поширених захворювань внутрішніх органів, а також засвоюють порядок заповнення основних розділів історії хвороби терапевтичного хворого.

Висновки. Дистанційна форма навчання з використанням онлайн-платформи Body Interact забезпечує високу якість оволодіння практичними навичками при вивченні дисципліни «Внутрішня медицина» у студентів 4 курсу. Використання симуляційних технологій активізує мотивацію студентів до самовдосконалення, покращує рівень оволодіння професійними компетентностями, що підвищує конкурентоспроможність майбутніх лікарів.

ДОСВІД НАВЧАННЯ НАДАННЮ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ

Чемерис Ю.О., Перцов В.І.

Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя. Україна

Актуальність. Проблема надання екстреної домедичної допомоги постраждалим в критичному стані була актуальною в мирний час і стала критично важливою під час військових дій на території України. Як відомо, за перші 2-3 хвилини після поранення, постраждалий може втратити великий об'єм крові, що призводить до летальних наслідків. Тому, з початком масштабної військової агресії проти України, керівництвом та співробітниками Запорізького

державного медичного університету було прийняте рішення проводити навчальні семінари-тренінги для цивільного населення з надання домедичної допомоги при критичних станах.

Метою навчання було оволодіння знаннями, практичними навичками і вміннями надавати екстрену домедичну допомогу постраждалим при надзвичайних ситуаціях мирного часу та в умовах бойових дій особами, які не мають медичної освіти.

Матеріал і методи. Починаючи з лютого 2023 року, майже щодня, на базі Міжкафедрального тренінгового центру ЗДМУ, з використанням муляжів та манекенів, невеликими групами, пройшли курс навчання майже 2000 осіб, які не мали початкової медичної освіти, але бажали навчитись базовим медичним навичкам для надання домедичної допомоги постраждалим в екстрених ситуаціях. Навчання проводилось у вигляді початкового лекційного ознайомлення слухачів з матеріалом заняття з подальшим освоєнням, а також відпрацюванням практичних навичок. Для кращого засвоєння практичного матеріалу було застосовано методику «ситуаційного занурення» з моделюванням обставин, в яких необхідно надавати екстрену домедичну допомогу.

Під час навчання за даною програмою слухачі оволодівали техніками:

- проведення первинного і вторинного огляду постраждалих на місці події;
- тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі використовуючи накладання турнікету, тампонування рани або накладання компресійної пов'язки;
- відновлення прохідності дихальних шляхів та проведення штучної вентиляції легень.

Під час проведення первинного огляду постраждалого, слухачі вчилися виявляти ознаки масивної кровотечі та відрізнити її від некритичної, зупиняти зовнішню кровотечу застосовуючи техніку накладання джгутів і турнікетів на уражену кінцівку, як в якості самопомоги, так і допомагаючи уявному постраждалому, а також вчилися перевіряти ефективність зупинки критичної кровотечі. Під час теоретичної і практичної частини заняття слухачі дізнавались про показання та протипоказання, а також опанували техніку зупинки зовнішніх кровотеч застосовуючи методику тампонування рани, як звичайним перев'язувальним матеріалом, так і матеріалом з гемостатиком. Також на заняттях слухачі вчилися виявляти ознаки порушення дихання і відновлювати прохідність дихальних шляхів на манекенах та муляжах використовуючи назофарингіальні повітроводи.

Висновки: симуляційне навчання на семінарах-тренінгах надало можливість особам, які не мали медичної освіти, за короткий термін оволодіти знаннями, практичними навичками і вміннями надання невідкладної домедичної допомоги постраждалим в критичних ситуаціях.

ЙОДОПРОФІЛАКТИКА У РАЗІ РАДІАЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

**Сміян О.І., Васильєва О.Г., Манько Ю.А., Голюк К.О., Фесюн А.Є., Ярьсько Т.Ю.,
Жигуліна К.О., Лєсна К.В., Чуйко В.І.**

Сумський державний університет, Суми. Україна

З початком військових дій на території України все частіше піднімається питання йодопрофілактики при радіаційній небезпеці, пов'язане з використанням у військових цілях ядерного озброєння або з радіаційною небезпекою від атомних електростанцій. Багато інформації поширюється в медіа просторі, соціальних мережах. Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) не залишається осторонь цього питання, активно висвітлює порядок дій у разі надзвичайної ситуації на атомних електростанціях, відповідно до норм. Але ж дуже часто популярності набирають не правдиві факти, міфи щодо захисту від радіації та йодопрофілактики.

Тому, нашою метою є нагадати медичним працівникам, користуючись профільними джерелами інформації (сайт МОЗ, рекомендації Центрів з контролю та профілактики захворювань США (CDC)), про професійні, обґрунтовані та доказові дії в такій ситуації.

Методами дослідження було проведення систематичного огляду літературних джерел для здійснення аналізу доступної наукової інформації щодо проблеми йодопрофілактики, а також Наказу МОЗ України від 09 березня 2021 року № 408 «Про затвердження Регламенту щодо